E. Sandelin'i „Piima ja piimasaaduste bakteriõpetus“ (1926). Ta oli „Eesti Loomaarstliku Ringvaate“ toimetaja 1925—28 ning on avaldanud artikleid ajakirjus, nagu „Põllumees“, „Põllutööleht“, „Agronoomia“, „Talu“, „Uus Talu“, „Asunik“ ja „Loomakasvataja“, ja ajalehis. O. elab Elvas.

Isikl. saadud andmed. *A. Rl.*

ORAS, Ants (Hans Gottfried), kirjandus- ja keeleteadlane ning tõlkekirjanik, sünd. 25. XI 1900 vkj. Tallinnas kooliõpetaja pojana, õppis kohalikus Nikolai I (praeguse Gustav Adolfi) gümnaasiumis 1911—19, Tartu ülikoolis 1919—23 ning omandas mag. phil. astme inglise filoloogia alal; ta õppis 1923—24 Leipzigi ülikoolis ja 1925—28 teadusliku stipendiaadina Oxfordi ülikoolis, kus omandas *B. Litt.* astme inglise kirjanduse alal. O. on a-st 1928 toiminud Tartu ülikooli õppejõuna, 1934—37 isikliku prof-na ja a-st 1938 erakorralise prof-na inglise filoloogia õppetoolil. — O. on olnud Akadeemilise Emakeele Seltsi juhatuse liige, EKS-i toimkondade ja juhatuse liige a-st 1930, Akadeemilise Anglo-Eesti Ühingu esimees 1931—34, Eesti PEN-klubi asutamise mõtte algatajaid ja klubi aktiivsemaid tegelasi. O-e töist mainitagu väljapaistvaid uurimusi: „Milton's editors and commentators from Patrick Hume to Henry John Todd (1695—1801)“ I, II (*Acta* B XX$_1$, XXI$_2$, Tartu, 1930, 1931), „The critical ideas of T. S. Eliot“ (*ibid.* B XXVIII 3, Tartu, 1932), „Notes on some Miltonic usages“ (*ibid.* B XLIII$_3$, Tartu, 1939) ja „On some aspects of Shelley's poetic imagery“ (*ibid.* B XLIII$_4$, Tartu, 1939). Esseistina ja kirjanduskriitikuna on O. järjekindlalt toonitanud mõttelise süvenemise ja formaalse peenenemise vajadust eesti lüürikas ning tarvet eriti haritlaskonna probleemide sügavamaks käsitlemiseks eesti proosas. Samuti on ta rõhutanud laiema, rahvusvahelisema taustaga intellektuaalse kultuuri tähtsust eesti ilukirjanduse arengu suhtes. O-e seda laadi artikleist mainitagu: „Ääremärkmeid luulest ja intellektist“, „Kirjanduslik situatsioon ja noorem luuletajate-põlv“, „Inglise luulest ja eesti mentaliteedist“ ning „Elulähedusest, eriti luules“ (kõik ilm. „Akadeemias“ 1937). O. on tähelepandavamaid inglise kirjanduse ja kultuuri tutvustajaid ja inglise orientatsiooni eestvõitlejaid Eestis. Ta inglise- ja ameerikaainelisist arvukaist kirjutisist tõstetagu esile: „T. S. Eliot luuletajana“ („Looming“ 1929), „Imažism“ (*ibid.* 1930), „Percy Bysshe Shelley ja tema luule“ (*ibid.* 1935), „Aldous Huxley viimase aja toodangust“ (*ibid.* 1936) ja „Irving Babbitt'i neohumanismi põhijooned“ (teoses „Kultuuri ja teaduse teilt“, Tartu, 1932). O. on tutvustanud eesti kirjandust võõrkeelseis väljaandeis, nagu „L'Estonie littéraire“, „Suomalainen Suomi“, „Revue des Poètes“, „Anthologie des conteurs Estoniens“ (Pariis, 1937) jm. Väga viljakas on ta olnud ka tõlkekirjanikuna, eestindades peale G. B. Shaw', R. L. B. Stevenson'i, A. Huxley jt. tööde hulga inglise värssluulet, nii W. Shakespeare'i „Macbeth“ (Tartu, 1929), „Romeo ja Julia“ (*ibid.*, 1935), „Torm“ (*ibid.*, 1935), „Suveöö unenägu“ ja „Othello“ ning valik sonette, kõik kolm ühes köites (*ibid.*, 1937), E. A. Poe „Valik luuletisi“ (*ibid.*, 1931), A. Pope'i „Lokiröövi“ (*ibid.*, 1936) ja Molière'i „Misantroop“ (*ibid.*, 1936; viimane süllaabilistes aleksandriinides; nende kohta on O. avaldanud ettepanekuid E. Kirj. 1931), siis P. B. Shelley, T. S. Eliot'i, J. Keats'i, G. G. Byron'i jt. töid; samuti on ta tõlkinud ning avaldanud saksa, soome, rootsi, prantsuse, ladina ja vene luuletajate töid kunsti- ja värvirikkalt ümberluuletatuina. Neist tõlkeist mainitagu H. Heine poeemi „Saksamaa“ (*ibid.*, 1935) ja A. Puškin'i „Valik luulet“ (*ibid.*, 1936); viimane sisaldab valdava osa tõlkeid O-e sulest. Ta on toimetanud valimiku uusimat eesti lüürikat „Arbujad“ (*ibid.*, 1938).

Isikl. jm. saadud andmed. *A. A.*

ORASMAA (end. perekonnanimi kuni 1935 **Roska**), **Johannes**, Vabadussõja ja Kaitseliidu tegelane, sünd. 21. XI 1890 vkj. Virumaal Joala v. käsitöölise pojana, lõpetas Narva gümnaasiumi 1911 ja Vladimiri sõjakooli Peterburis 1913, määrati siis teenistusse suurtükiväkke Modlin'i (Novogeorgievski) kindluses. O. võttis 1914—18 osa Maailmasõjast, teenides mitmes suurtükiväe osas kogu aeg rindel. Jaan-s 1918 tuli ta üle E. rahvusväkke ja määrati 1. Eesti suurtükiväe brigaadi 5. patarei ülemaks, kus teenis Eesti rahvusväeosade laialisaatmiseni Saksa okupatsioonivõimude poolt 5. IV 1918 ukj. E. Vabadussõjas 1918—20 oli O. 1. suurtükiväe rügemendi 3. divisjoni, 5. patarei, 2. suurtükiväe rügemendi ja merekindluste ülem, 1920—

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 228